

EEN PRECAIRE INGREEP BIJ EEN RINGSLANG

A PRECARIOUS INTERVENTION ON A GRASS SNAKE

André Weima

Op 1 augustus 2022 werd ik gebeld door verontruste buurtbewoners in de wijk *De Weide* in Hoogeveen, die een gewonde ringslang (*Natrix helvetica*) op straat zagen liggen. In onze waterrijke buurt komen deze reptielen veel voor. Ik ben direct ter plaatse gegaan en op straat lag tegen het trottoir aan een duidelijk gewonde ringslang, waarvan het hartje buiten het lichaam klopte. Ogenscheinlijk was het diertje, een mannetje van ongeveer 60 cm lang, aangereden door een

André Weima

On August 1st, 2022, I received a call from concerned local residents in the district *De Weide* in Hoogeveen, The Netherlands, who saw an injured barred grass snake (*Natrix helvetica*) lying on the street. These reptiles are common in our watery neighborhood. I immediately went to the location. There it was lying on the street against the sidewalk, a clearly injured grass snake whose heart was beating outside the body. Apparently the animal, a male with a

Figuur 1 / Figure 1.

Figuur 2 / Figure 2.

Figuur 3 / Figure 3.

auto of fiets. Hierdoor was zijn huid ter hoogte van het hart en de longen opengescheurd en het hart naar buiten gedrukt (Figuur 1 en 2).

Ik heb het diertje in een speciale transportbox mee naar huis genomen en daarna gelijk een dierenarts gebeld. Deze zag het niet zitten om het hart terug te plaatsen, maar hij wilde wel speciale tape ter beschikking stellen, een die niet permanent vast blijft kleven aan de huid. Deze tape heb ik opgehaald en daarna heb ik de slang op een 'steriel veld' neergelegd en in een houdgreep gefixeerd. Met twee steriele pincetten met ronde punt heb ik voorzichtig hart en aders teruggeduwd in het lichaam van de slang. De huid trok ik weer voorzichtig bij elkaar.

Waarschijnlijk (en natuurlijk) was dit pijnlijk voor het diertje, want het kronkelde hierbij hevig. Toch lukte het me om het hartje permanent binnen te

length of approximately 60 centimetres, was hit by a car or a bicycle. As a result, its skin was torn open around the heart and lungs area and the heart was pushed out (Figure 1 and 2).

I took the animal home in a special transport box and directly called a veterinarian. He did not feel confident placing the heart back in the snake's body, but he did agree to provide special tape, one that does not stick permanently to the skin. I picked up the tape and then placed the snake on a 'sterile drape' and held him in a fixed position. Using two sterile tweezers with rounded tips, I gently pushed the heart and veins back into the snake's body. I then gently pulled the skin back together.

This was probably (and understandably) painful for the animal, because it squirmed violently. Yet I managed to get the heart back in

Figuur 3a / Figure 3a.

Figuur 4 / Figure 4.

Figuur 5 / Figure 5.

houden en met behulp van de speciale tape de wond snel af te plakken. Het diertje lag hierna de hele avond en nacht apathisch en bewegingloos in een quarantainebakje (Figuur 3 en 3a).

Na een paar dagen leek het diertje zich echter fitter te voelen en begon het rond te kruipen in zijn bakje. Ook begon hij er weer beter uit te zien, in rustpositie (Figuur 4). Inmiddels begon ook de tape los te geraken van de huid (Figuur 5). Omdat de slang gedurende een aantal dagen ook niet dronk of at, besloot ik hem na vijf dagen weer vrij te laten op de locatie waar hij ook gevonden was. Daar zijn veel vijvers met veel waterleven. De wond bleek nu ook goed ingedroogd (Figuur 6). Toen ik het diertje in het water hield, begon het eerst veel te drinken waarna het snel wegzwom tussen de waterplanten (Figuur 7).

and quickly closed the wound using the special tape. The animal then laid apathetically and motionless in a quarantine container all evening and night (Figure 3 and 3a).

After a few days, however, the animal seemed to feel fitter and started crawling around in its container. It also started to look better again, in resting position (Figure 4). By now the tape started to come loose from the skin (Figure 5). As the snake did not drink or eat for a few days, I decided to release it after five days at the same area where he was found. In that area, there are many ponds with a lot of aquatic life. The wound also appeared to have dried up well (Figure 6). When I held the animal in the water it first began to drink a lot, after which it quickly swam away between the water plants (Figure 7).

Figuur 6 / Figure 6.

Facebookpagina: Small Vipers

Noot van de redactie

De redactie is erg ingenomen met het initiatief van de auteur, die toch maar een medische ingreep heeft verricht die een dierenarts weigerde uit te voeren. Zij hoopt dat de hierboven beschreven behandeling ervoor heeft gezorgd dat de ringslang met de schrik is vrijgekomen.

Voor het geval zich een soortgelijk voorval zou voordoen en iemand zou opnieuw een dergelijke, zware ingreep moeten uitvoeren, raden we de behandelaar aan om een eerste vervellingsfase af te wachten, om in de gaten te houden dat de vervelling de wond niet opentrekt en of er geen tekenen van een bacteriële infectie zijn gaan optreden in de loop der tijd.

Facebook page: Small Vipers

Editor's note

The editors are very pleased with the initiative of the author, who performed a medical procedure which a veterinarian refused to perform. They hope that the treatment described above has ensured that the grass snake was released with a lucky escape.

In the event that a similar incident were to occur and someone were to perform such a major procedure again, we advise the practitioner to wait for an initial shedding phase, to monitor that the shedding does not open the wound and whether there are no signs of a bacterial infection to appear over time.

Translation into English by Jos Meijer.

Figuur 7 / Figure 7.